

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
 вносять: в Австрії:
 на цілий рік 24 К
 на пів року 12 К
 за чверть року 6 К
 на місяць 2 К

За границю:
 на цілий рік: зі щоденною ви-
 силкою 7 доларів або 14 рублів;
 з висилкою двічі в тиждень 6 до-
 лярів або 12 рублів; з висилкою
 що суботи 5 доларів або 10 руб.
 Поодиноке число по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.
 Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАНИ

християнсько-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска“. — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
 неділь і руских свят о 5 год.
 по полудни. — Редакція, адміні-
 страція і експедиція „Руслана“
 при ул. Хмельовського ч. 15, II.
 поверх. Експедиція місцева
 в Агенції Соколовського в паса-
 жі Гавомана.

Рукописи звертає ся лише на
 попередню застерогу.

Рекламації лише неопечат
 в вільні від порга. — Оповідки
 звичайні приймають ся по ц
 20 с. від стрічки, а в „Надіс-
 ним“ 40 сот. Подяки і приватні
 донесеня по 30 сот. від стрічки

Як належить задивляти ся на сионістичний рух.

О. Піо Мортара походячий з жи-
 дівського народу, навернений і охрещений Пієм
 IX., а тепер привласнений до конгрегації пра-
 вильних кралошан (Canonici regulare), пише
 до редактора часопису L'Univers лист сліду-
 ючого змісту:

До п. Артура Льюота, начального ре-
 дактора „L'Univers“:

Вельми поважаний і найдорожший Пане!

Я вичитав в числі з 24. грудня вашого
 поважного дневника статію підписану вами,
 під заголовком: „Сионізм“, в якій ви обгово-
 рювали десятій сионістичний конгрес відбув-
 ший ся в Баль, яка мала цілю розяснити
 програму найбільше плекану і найбільше го-
 лублену загальним жидівським союзом (Allian-
 ce Israelite), що відноситься до утворення для
 жидівського народу в Палестині сталого осідку
 застереженого публичним правом.

З роду Жид, але прийнятий ще дитиною
 до святого стада вполченого Слова, уважаю
 я Єрусалим своєю вітчизною з подвійного титу-
 лу і тому не міг я зворушувати ся, читаючи
 ваш звіт про конгрес, по яким я пізнав, що
 пише его сильна і вправна рука.

Відзиваючи ся щиро до вашої упереджа-
 ючої чемности, дозвольте піддати вам під
 розвагу нове змагане сионістів, яке ви запо-
 відаєте у вашій цікавій статі.

Я зовсім з вами в згоді що до плятоні-
 зму, який цілує сионістичну мрію що до від-
 родин жидівського королівства в Палестині в
 близькій чи дальшій будучині, бо ми всі ка-
 толики знаємо се добре, що оно ніколи не по-
 слідє. Бо було би се запереченем давних про-
 роцтв есхатологічних тверджень нашого Бо-
 жественного Спасителя.

Годжу ся також що до безосновности по-
 глядів і гадок деяких католиків, котрі в тім
 згромадженю Жидів в Палестині видять пре-
 людію до їх громадного навернення на хри-
 стиянство перед кінцем світа і знак близ-
 кого приходу Царства Христового на землю.

Се не цершна, що мілленанізм чи то
 материяльний, чи духовий, навіть відсвіже-
 ний і очищений одним із найславніших но-
 вочасних есхатологічів (о. Chabauty) відпертий
 і осуджений повагою учасої Церкви.

Але сионістичний рух, що має цілю на-
 громаджене Жидів в Палестині, що не жадає
 для чоловіка національної конституції, є ли-
 ше колонізаторське змагане, яке росте з дня
 на день, як ви се виказуєте і яке може дій-
 ти до високого степеня.

Однак ви запевняєте, що в теперішнім
 жидівським руху нема нічого займаючого для
 нас католиків і що в нім слідно лише со-
 циальне і фінансове змагане, яке нас зовсім
 не обходить.

Простіть дорогий Пане, що я позволяю
 як раз в тім місці не годити ся з вами.
 Мені здає ся, що в тім згромадженю Жидів
 в Єрусалимі, якого вінцем буде колонізація
 зорганізована і мочуна на дуже великих про-
 сторах землі, як в святім Місті, так і в Па-
 лестині взагалі, є велика небезпека, якої
 близша чи дальша перспектива повинна дуже
 зворушувати і обходити всіх католиків осо-
 бливо Французів гордых на свій протекторат
 в святій Землі.

Жидівський варід є наскрив і перед усім
 лихварський і висисаючий соки з інших. Він
 є також фактично найбільше мочучий, розпо-
 ряджуючий капіталом і банками. Тож можна

собої уявити, як грізним міг би він стати для
 інших народів, коли би він став колись мо-
 гучою колонією в Єрусалимі, в серці сеї
 Палестини, яку він уважає своєю власністю,
 загарбаною і задержаною Гітимами у порога
 навіть самого Святого Гробу і тільки інших
 святающів. Що стало би ся тоді в католицьки-
 ми місіями, громадами і монашими чинами,
 що стало би ся з тільки ділами любови, яких
 найбільше живнені справи були би порушені
 і наражені на знищене задля безмилосерної
 металеві спекуляції зі стороны народа, ко-
 трий в дійности не має иншого ідеалу, ні
 иншого короля, ні иншого Бога крім золотого
 тельца?!

Чи ж не є уже тепер прикрим тягарем
 для католиків у Єрусалимі і Палестині турецьке
 панованє, яке не мало спричиняє ім кло-
 поту і яке лиш задля хвилих власних кло-
 потів не є тепер вороже для християн?

Чи ж треба ще, щоби в близькій, чи даль-
 шій будучині, мочуче і страшне зєдинене і
 скуплене Жидів зробило положене католиків
 ще більше нужденим і безсильним ніж оно є
 тепер, та щоби безпечність і будучина наших
 місій були наражені на знищене?

Здає ся мені отже, що є щось в сионі-
 стичнім руху, що нас повинно обходити і що
 було би на часі утворити законний і мирний
 хрестоносний похід відпорности, та злучити
 ся під старим і славним прапором Петра Пу-
 стинника, на яким видніє напись: „Бог! так
 хоче“!

Як з того листу показує ся, то сионі-
 стичного руху не можна легковажати, бо
 може він вложити на християнство ярмо,
 ярмо не лиш фізичної, але і духовної неволі.
 Легковажати сего руху не можна, бо предста-
 вляє его небезпечним не хто небудь, але
 священник і то компетентний до забраня
 голосу в тій справі, котрий потрафить его о-
 цінити, знаючи найлучше успособлене народа,
 з котрого вийшов. А що у нас є сей рух мо-
 же найсильніший, бо з помєжи наших Жи-
 дів вийшов о. п. Герцель провідник ініціатор
 сионізму, тож і у нас не повинен бути сей
 голос легковажений*).

III.

* А щож на се панове з „Діла“ і з „На-
 родного Комітету“? — Ред.

Де є український патриотизм націонал-демократів?

(Замітки з львівської архидієцезії).
 (Дальше).

Згадав я вище, які то наслідки на цер-
 ковнім полі звичайно бувають, як парохом є
 священник-русифілі і то на більшій парохії.
 Сотки примірів нині бачимо на тих парохіях,
 де є або були русифілі парохами, який
 там нині радикалізм, схізмофілство, занедба-
 нє (на Гуцулах, в Бєзчині, Сокальщині і т. п.),
 бо колишні святаюрці найліпші приходи
 обсаджували своїми сторонниками так, що
 може навіть правдива є теорія деяких істо-
 риків нашої літератури, що Никола Устиянович
 і Антін Могильницький пристали до москво-
 філства, аби уникнути напасті і пересліду-
 вань кацапської консисторії.

Прийшовши по такім кацапі неробі, або
 схізморобі, довгі літа не може священник-
 Українець, мимо ревности, парохіян повернути
 до католицької Церкви, до ві моралі нахилити,

бо мужик наш є дуже консервативний і чого
 навчив ся в молодости, тим живе довго або
 як не набрав за молоду релігійного вихованя
 та українських ідей — пізнійше дуже тяжко
 дає ся навернути до католицької релігії до
 українства, особливо в горах. Він прецінь на
 старість місяцями нічого не читає, хоч уміє
 читати.

З огляду же на справу України, україн-
 ської національної ідеї — парох русифілі се
 прямо убийство для сеї ідеї. Наш люд від
 часів Хмельницького має великий нахил до
 русифільства. Руский цар, російська держава,
 Росія ему імпоує, бо сам не має своєї
 власної держави, своєї династії. Хлопови зов-
 сїм не імпоує мужик і мужича мова сама!
 Він є аристократ духом!

Отже як парох в русифільським дуєї буде
 вго дальше виховувати кількадесят літ, особ-
 ливо по методі новокурсних дудикевичівців
 — се велика страта для України і увії. Се
 прямо рівнає ся загибелі на довгі літа укра-
 їнської і католицької ідеї в селі!

Отже підпиранє таких Каміньських і пи-
 санє цілих стовпців тижнями в їх обороні і
 то без справедливої підстави до того, бо про-
 ти постанов церковного права, се прямо зрада
 української і католицької справи — се злочин
 проти власної вітчизни, проти власного народу,
 і проти католицької Церкви.

Але щож все то обходить газетярів з
 „Діла“; они пишуть так, аби свою месть по-
 казати на Епископі, хоч би українська справа,
 Україна на тім потерпіла, понесла шкоду, бу-
 ла зруйнована і потоптана!

Не ігноруйте, панове, села, бо лишень
 село вратає Україну в Галичині а діяльний
 парох в селі в всім як не тепер, та в четвер.

Думаю, що в теперішніх часах найваж-
 нїша наша боротьба — то боротьба з русо-
 філством, завзятим, нахабним і безличним,
 яке ширить ся дуже сильно. Як не буде па-
 рохів-русифілів — не буде русифільства в се-
 лі — то русифілі інтелігенти без села нам
 не страшні!

Така то зрада української справи — обо-
 рона таких Каміньських і то неслухна!

І ми, священники-Українці, потерпаємо,
 що нас віпнуть на найгірші голодівки, як
 навіть націонал-демократи стануть в сей спо-
 сіб тероризувати Епископів! Не взяли кацапа
 в пропозицію на добру парохію — стане кри-
 чати і „Діло“ — отже будуть консисторії
 брати їх все у пропозицію, аби не наражати
 ся на напасті і викриванє їх слабих сторін,
 бо не кождий Епископ та крилошанин так бу-
 де відважний, неустрашимий, як Кир Григо-
 рий, що не дає ся стероризувати нікому а
 звісно, що Поляки-колятори єще довго з ме-
 сти за Потодкого і з неохоти до розвою на-
 шої Церкви і народу — що найліпші парохії
 дадуть русифілам.

Одному свому офіціалістови, спольщено-
 му Русинюви, котрий 30 літ у него служить
 ревно як пес, сказав пан на просьбу о пре-
 зенту для зятя: „Wolałbym, aby Pański zieć
 był moskalofilem, bo byłby mniej szkodliwym
 dla nas“. Перенесене сотрудника з Городка і
 пофене сего — свідчить, як наші консисто-
 рії і ординарії боят ся заціпити русифі-
 лів. Для Українця ніколи би сего не зробили.
 За о. Свергуном з Лядського просило нераз
 ціле село, за иншими священниками, так як
 за о. Яворским з Городка, а мимо того не
 сповнили їх просьби, хоч могли, як би були
 хотіли. Або, як би так на Лемківщині бу-
 ли Епископи обсадили Українцями бодай по-
 ловину парохій, чи були би такі річі діями

ся страшні при виборах, які були, або і по
 парохіях. *)

Парохіян таких Каміньських витали нас,
 Українців, буками, били до крови, визивали
 Епископів ужити своєї власти консисторії,
 свого впливу Епископи і бодай перемішати
 там кацапі з Українцями при укладі пропо-
 зицій і обсаді парохій і не були би певно
 дожили так многих апостазій на схізму в
 Америці з лемківських сіл русифільських. „Ex
 informata conscientia“ може Епископ вплинути
 на укладанє пропозицій, як право канонічне
 на внї є за кандидатом.

Навіть як би справді скривдив Епископ-
 Українець священника-русифіла, то українські
 часописи повинні сей вчинок судити через
 окуляри української справи, хоч би сей Епи-
 скоп був иншої політичної думки, як ся ча-
 чопись, розвідавши перше добре справу тай
 розуміти ся повинен той на церковнім праві,
 що хоче судити Епископа. Епископ також чо-
 ловик — справу неодну треба лишити его со-
 вісті. О скілько така справа инакпоно вихо-
 дить у нас, де є таке погане русифільство і
 схізмофілство!

Так як стало ся о. Каміньському — так
 діяло ся і діяти ся буде все, що священника
 переносять з несталого місця, де хочуть, бо є
 таке право; беруть в пропозицію, або ні,
 хіба колятори мають мати право а Епископи
 при обсаджено парохій ні.

Перший, ліпший шляхтич буде скаржив
 Епископа за поминене его кандидата при об-
 саді парохій — до чогож се дійде! Власне
 для засади, аби так не було, аби над нашою
 Церквою не панували польські шляхтичі, не
 повинен священник такий дістати сеї парохії,
 котрої колятор упер ся скаргами до наміс-
 ництва на Епископа — всадити там сего сво-
 го кандидата. Власне велика вдячність нале-
 жить ся Пр. Григорієви, що він для нас рев-
 ний священник хоче зробити нешкідливим
 право патронату для нас, що не мазм протек-
 ції і зглядів у панів за нашу політичну чи
 патриотичну діяльність — скажім ще тому,
 що ми не є русифілами, врадниками України,
 виродивими синами католицької Церкви і Ав-
 стрії.

(Дальше буде).

Чи хочете доказів ???...

(Конець).
 II.

В ч. 206. „Діла“ на адресу „Учителя з
 села“ сказано: — „У всіх тих доко рах
 нема ні слова правди“. — Отже: —

1) Що „Нар. Ком.“ при парлам. виборах
 викпив! українське учительство — затвер-
 джуючи у Львові т. М. Якимовського за-
 ступником посла д-ра Петрушевича, а ого-
 лошуючи в „Ділі“ п. Ст. Назаревича за-
 ступником посла, отже — се — не правда! —
 (хотяй сейчас таки на 2-ій стороні сего са-
 мого числа „Діло“ те признає — лише з пе-
 рекрученем факту).

2) Що ніколи, нігде й ніхто на якихсь
 прилюдних зборах перед народом про народ-
 ного учителя Українця — як кандидата на
 посла, — бодай для цікавости — не згадав,
 его не популяризував, — хіба власне про-
 тивно! — се також — неправда!!!

*) Гл. Допись з Сяніччини в завтрішнім
 числі. — Ред.

3) Ще в 1909. р. при виборах до „Ширшого Нар. Ком.“ вибрано до 30 нар. учителів, та до „Тісного Нар. Ком.“ щось 5 укр. учителів, за теж в 1911. р. тому що прихотили вибори у парламент! — при виборах „Ширшого Нар. Ком.“ число тих укр. учителів зредуковано до половини! — а до „Тісного Нар. Ком.“ тепер вже в і одного! не вибрано, — се також — неправда!

4) Що в жадній українській інституції на „тепленській посаді“, або якій синекурі нема жадного українського учителя, — се також — неправда!

5) Що „Діло“ немилосердно ігнорувало і помітувало, та майже ніколи не помітувало дописів укр. учителів, — се також — неправда!.. (А може треба доказів?.., то просимо! Маємо їх повну теку! Дуже радо дамо!)

6) Що українського учителя, коли був в нужді й біді, панове з „Нар. Канцелярії“ ніколи нічим не поратували, долею его не заняли ся, хотія могли, се — також — неправда! (Пр. тов. Гринько Губка.)

7) Що панове „патріоти“ — після виборів у парламент в 1907. р. — коли укр. учителі приходили до них о пораду, або підпору — а) казали їм винести ся за двері, б) за справу казали собі заплатити 100 злр. („сотку“!) — се також — неправда! — (Примір тов. Гр. М. з Долинщини!)

8) Що п. редактор Яр. Весоловський на довірчній нараді укр. учительства у Львові в „Львівській Русі“ в 1909. р. перед загалом укр. учительства аж руками вимахував, та кричав: „панове, нема що містити в „Ділі“, бо ніхто нічого про учительство не пише! Панове — нема! — но, нема!“, хотія чи сленні голоси протестували, що п. редактор говорить свідомо неправду, бо сотки дописів посилено, тільки їх редакція „Діла“ не помітує, то се не — кпини? — се не ігноранція?.. — отже — се також — неправда!

9) Що підчас тих самих зборів і наради тов. Ів. Посипанко домагав ся від української суспільности заложена „Секція охорони українського учителя“, та вказав на суспендованих товаришів в числі 10!, а все за справу народну, котрі не мали що в рот вложити бож пенсії жаден з них не мав задля суспензії, та що на сі его домагана ніхто й словечком не писнув, хотія було там досить „патріотів“, то се не ігноранція цілого учительства, се не глум над суспендованими бідаками?.. — але се — також — неправда!

10) Що „Український соймовий клуб“ в послідній соймовій сесії не перефорсував учительських „квінквеній“ (справа управильнення п'ятилітніх додатків учительських), хотія в зв'язі з Поляками-людовцями міг був се зробити, треба було тільки добре допилювати, а було би ся вдало, бо — як знаємо в компетентного жерела — палата була доволі прихильно до тої справи настроєна, — то се також — неправда!

11) Що — нас — українських учителів усюди тільки використано при усякій роботі, а за те в нагороду сіяно нам самі похвали! (в очі!..) та „обіцуюно“ усього багато (грушки на вербі!), но з тої „обіцянки“ ніколи нічого не було, — то се — також — неправда!

12) Що на „організаційний фонд українського учительства“ — ніхто, але то ніхто! з „патентованих“ не дав й сотика, хотія ми самі силлемо десять раз більше па кожді-сеньку народну цілю в відносинах до „патентованих“, хотія від нас „патентованих“ вимагають праці (для себе), а ми дійсно працюємо, но за те на „організаційний фонд укр. учит.“ нема ні сотика! ні „Секція охорони укр. учителя, а за те є: — дисциплінарки, напасти, §. 9, суспензії і т. д., але помочи від „Нар. Ком.“, ні „Нар. Канцелярії“ нема, то се — також — неправда!

13) Що в нашій організаційній Товаристві „Взаїмна поміч учительська“ у Львові нема „патентованих“ як членів — звичайних — (бо треба дати 12 К на рік!) або — спмагаючих — (бо треба дати 2 К! у рік!), або — добродіїв — (бо треба дати 100 К одноразово!), — або — надзвичайних — (бо треба дати 2 К на рік!..) — бож колиб українська суспільність — під проводом своїх „патентованих“ — приступила до „Взаїмної помочи учительської“ як члени-спмагаючі з річною вкладкою дві К! (2 К!), тодіб не треба було ніякої спеціальної „охорони“, бо нас охоронило би наше таки товариство, тодіб український учитель дихав свобіднійше, бо чув би

за собою якусь поміч — також — неправда!

13) Що пп. послали у парламенті якусь.. усе.. давнійшими роками не мали часу займатися долею укр. учительства, та все якось то відклали на „опісля“, що аж зазначив се навіть сам Вп. пан др. Іван Макух, одинокий приятель й заступник наш — на загальних зборах „Вз. пом. учит.“ в 1909 р., то се не ігноранція і не кпини з нас, але се також неправда!

14) Що вкінці й „виводи“ (пана, що підписав ся шибенцею) в „Ділі“ ч. 206, що чиста правда доказана й навіть самим „Ділом“ признана за правду, є неправдою! Се також не глузування з нас українських учителів, одначе й се неправда!!! На ниві тільки 14 точок, як буде треба більше, то дамо більше, бо маємо їх спорий оберемок!

Я певний одначе, що чесне „Діло“ й тепер одначе скаже, що „у всіх тих докорах нема ні слова правди“, та хотія загал українського учительства є свідомий того ігнорования, того легковаження від усяких „патентованих патріотів“, то мимо сего „Діло“ з усяким цинізмом буде вмовляти в загал учительства, що се неправда, що се учительські примхи, що се „wizimisię“ учительства, бож прецінь учительство, після „патентованих“, „Тіс. Нар. Ком.“, а тим самим й „Діла“, се хаса, з якою нема що числити ся!!!

Дивно отже, чого тепер „Діло“ за тою „хасою“ так дуже розцибає ся, жалує за тими, що то „не зазначили ся же в горожанській праці“! (ви, панове, з „Тіс. Нар. Ком.“ знаєте, котрий то так кавав? — бо й ми також знаємо!) та боїть ся, що би нар. українське учительство не пішло під прапор „Христ. сусп. Союзу“? І гадає собі найне „Діло“, що ми, українські учителі будемо вічно „панам“ служити, та не скажемо й свого слова в політиці?! І гадає „патріотичне“ „Діло“, що коли тепер „обіцяє“ нам мандат, то ми будемо на стільки дитинними, що сейчас влетимо ся до „Діла“, як ті воробці до полові? Скажу отже „Ділови“, що оно дуже милить ся! „Діло“ в ч. 206. на стор. 2. „обіцяє“ нам, укр. учителям мандат!.. Та певне! — „обіцяє“, бо мусить!!! „Діло“ пізнало, що „патентованих“ занадто некультурно поступили собі сего року з укр. учительством, що сеє „хаса“ такої може навіть „патентованих“ повалити, та „зазначити свій горожанський труд“ на скірах „патентованих“, отже щоб то якось троха тій „хасі“ учительській“ замилити очі, а учителям прецінь можна!! — великодушно „обіцяє“ мандат! Але чому то „Діло“ не „обіцяло“ сего мандату передше? Чому то панове з „Нар. Ком.“ не „обіцяли“ поперта“ народного учителя навіть на заступника посла перед тим, заки „Руслан“ привер їх до стінні, заки ненависний „Учитель з села“ не почав говорити в „Руслані“? Чому то, панове? Не вмиліб Ви нам се розказати? Аж як „Руслан“ устами „Учителя з села“ здискредитував поступоване „Нар. Ком.“ з українським учительством, нагло вродилась учительству кандидатура соймово!

„А сувроти того вибачать панове з „Діла“, що ми не будемо вірити в актуальність, в щирість сеї нагло зродженої кандидатури учительської і мусимо добувати в ній лише простий, незручний спосіб приманчивости задля обманення нас, українських учителів, у сотний раз, та приспаня менше критичних одиниць проти нашої організації і підбурення їх проти „Христ. сусп. Союзу“, котрий з самого початку свого життя прийняв се погоржене українське учительство, пригорнув его до себе, займав ся его долею через засноване „Секція охорони українського учительства“, признав конечність, а не „потребу“ учительських мандатів, не тільки до сойму, але й до парламенту і ми українські учителі віримо, що притречене своє „Христ. сусп. Союз“ чесно сповнить“! (ipsa verba „Діла“). А щоби „Ділови“ було „до пари“, то „Руслан“ також оголошлять „конкурс“ на учительські мандати, та прийме ті кандидатури, які наша „Взаїмна поміч“ ви-начить! А що ми вже знаємо, що то значать „обіцянка“ „Діла“ і панів з „Діла“ для українських учителів, отже не дамо „Ділови“ віри, доки нам „Діло“ і панове з того „Діла“ за заповідяну нам зневагу сотки разів, самі не здобудуть мандату і не перефорсують того кандидата учителя на посла, котрого ми, а не „Нар. Ком.“ забажаємо й поставимо, хотія би той наш кандидат й як був не по нутру „Ділови“ і усім „патентованим“!

Поки що гуртуймо ся таки в „Христ. сусп. Союзі“!

Учитель з села.

Такої погане богохульство!

(Пан з „Руслана“ „вірному“ з „Діла“).

Цілий тиждень мовчало „Діло“ як заклият, прочитавши заслужене здемасковане его богохульство в „Шин-мі-хо“.

Бо „Діло“ має тверду шкіру! Сотки католицьких священників викидають ему в очі его богохульства і атеїзм а оно каже, що се лише агітація за „Русланом“. Сотки священників католицьких протестує проти брутального зневаження ним в сїх найсвятїйших почувань католицьких, а оно кепкує собі з священників і їх протестів та здобуває ся на ще поганїйші виступи, дехристиянізуючи як духовенство так і єуспільність.

Аж ту нараз „пан з Руслана“ тарах его добною по лобі — і „Діло“ притяхло, бо не стало ему вже концентру на виправдане чи радше на цинічний викрут з своєї богохульної фурії. До перва за тиждень прийшло „Діло“ до своєї голови по розум (шкода труду, бо там сего матеріялу без мікроскопу не відшукать — примітка складача), що чейже годі лишити без відповіді статю, в котрій обвинувачено „Діло“ і о мурд і святотратство і деморалізацію молодїжи і гідке богохульство.

Тому позбавили всі свої відомости з релїгії (а мусїло дуже за ними вишпорити і добре віпріти, коли аж тиждень цілий жужило на невдачні дослїди), але видко, що такої мусить мати „пеха“, бо ось в ч. 236. виписало здорову статю, котрою місто себе оборонити ще глибоше і глуше закопало.

Статя звучить дуже претенсїонально а зве ся: „Панам з „Руслана“. Навїяна она таким безличним цинїзмом і буюто, що під нею міг сьміло підписати ся не то „вірний“ але навіть сам „священник з Діла ч. I“.

Бо чиж не є в се крайнім цинїзмом справджувати свій атеїстичний виступ викрутом, що се була сатира? Колиб той поганій фейлетон мав бути сатирою, то ніяк не міг містити в собі недвозначно личностей і то ще таких личностей як католицький єпископ! Сатира правдива має картати лихе поведене а не особу — гез, поп роговат! Сатира має картати проступки але так, щоби не була відливою, бо тоді перестав бути сатирою а стає некультурним сарказмом. А власне фейлетон „Діла“ є саме сарказмом а не сатирою і се є незбитим доказом некультурности „Діла“. А хотія би се навіть була і сатира, то ча вільно і чи по християнськи було виставляти католицьке духовенство і Єпископа на глум? Sancta sancte tractetur! Але для „Діла“ нема нічого святаго, хіба що топтанє віри і Церкви католицької. У поступового (в зад) „Діла“ є сьсо, що для католика найсвятїйше, вспятим і заскорувлим, а що для католика погане і нікчемне, се для „Діла“ поступове і культурне. В „Діла“ всяке побурюване Єпископа, яке католики уважають за обиду Церкви, є справою чесною і хосенною для загального добра народу розуміє ся, такого, який собі само „Діло“ виховує.

„Діло“, стараючи ся всіми способами очистити ся з тяжкого закиду богохульства, яке ему закинув „Руслан“, пише так: „Пріродно, що презентуючи китайських жреців, згадує (автор) і про китайське божище „великого змїя“, котрому китайські жреці служать“.

На се відповідаємо почитателєви „великого змїя“ (в фейлетоні „змїя“ писаний все великою буквою), з „Діла“ так:

Сей висказ „Діла“ є саме прямиим і знаменитим доказом, що „Руслан“ зовсім справдливо закинув „Ділови“ богохульство. Бо, коли се є „зовсім пріродно, що презентуючи китайських жреців, згадує автор і про божище, котрому служать“, то і сесе так само зовсім пріродно, що презентуючи католицького Єпископа і католицьких священників, згадує автор і про Г. Бога, котрому они слухать!)

Очевидно — викручусь „Діло“ дальше — наші релїгїєники бажали би сим на своєю вудку ловити несвідучу часть духовенства, котра або не читала „Діла“ і не знає, в чім річ, або не застановляє ся над духом сатири“.

Противно! „Руслан“ звернув увагу тїй ча-

сти духовенства, котра сьвідомо застановляє ся над атеїстичним духом сатири а звернув увагу тому, щоби вже раз ті сьвященники прочуняли тай не дозволили виставляти на глум себе і католицької єрархії.

„Одзак ми також вірні — хвалить себе „Діло“ — і то не по фарисейски і для політичного інтересу, але таки широко“.

Шкода, що „Діло“ забуло дати на се докази а то зневолює нас, щоби ми его виручили тай сказали: „Доказом віри католицької „Діла“ є его редактори п. Лозинський, Назарук і другі та їх символ віри про Христа-Будду, Пр. Діву-покритку“.

Признаємо перед цілою редакцією „Діла“ і їх всім причтам зі „Свободн.“ „Народного слова“ і всіми сьвященниками з „Діла“, що Русланівці такої віри, як „Діло“ не мають.

Признаємо рівнож і се, що ті „ми“ з „Діла“ є вірні своїм атеїстичним і богохульним символам і то не по фарисейски, але прямо безлично, коли зухвало важуть ся топтати найсвятїйші чувства релїгїї тих самих, котрі передплачують „Діло“.

Тепер стає „Діло“ на котурни і проголошує не закінувши ся, що „се що діє ся в кругах єпархїальних в Станїславові зовсім не є згідне ні в духом християнства, ні з законом Христа“.

Куда кухті до патєни? Де „Ділови“ говорити про духа християнського? Ось найліпший доказ сего є, що „Діло“ думає, немовби дух християнства а закон Христа були дві ріжні річи, коли тимчасом се зовсім одно і то саме. От ліпше місто писати „глуші“ сарказми, перечитайте собі трохи катехїзму, а як не знаєте катехїзму, то і не говоріть про те, чого не знаєте, або як каже пословиця: „Швець знай своє шевство а до кравецтва не мішай ся!“

Поставивши непомилну тезу (бо деж „Діло“ може коли помиляти ся? Оно може всіх патріотів, як Василька, Олесницького, Шенцицького назвати зрадниками народу і Валєнродами і то сьсо мусить бути правда) — що в Станїславові сьсо є незгідне з законом Христа, бере ся „Діло“ і до Письма св. і сїпле цитатами гейби який „священник з „Діла“ — а забуло додати тїї, де каже ся „іже не імет віри, осуджен є, яко не вірова во імя єдинородного Сина Божїя“ — і „слушайте вас, Мене слушаєт, отметай ся вас, Мене отметает ся“ і той, де говоріть ся, що за правду Божу будуть терпїти Апостоли: „Аче мене ізгнаша і вас ізженут, но сїх вся творят вам за імя Моє“ — і ще сїй: „Іже аче не прїімет вас, ниже послушаєт словес ваших, ісходяще із дому ілі із града того, отрясьте прах ног ваших: Амін! глаголю вам, отраднїє будет земли sodomскїй і гоморскїй в день суднїй, неже граду тому“ — і ще один: „і будете ненавидими всіми імене Моєго ради“.

Чому „Діло“ сїх текстів не навело, а коли вже навело собі текст про „любов для всіх ближних і смиренність“, то чому оно до тої заповіді само не примїнює ся? А чомуж „Діло“ так по простацки нападає на Єпископа? Чи се є любов говорити про Єпископа „автократ, самоволя, деспотизм, бута, нелюдськість“ (се ще дуже чемні епітети в понятю „Діла“), Але що ту говорити атеїстичному „Ділови“ про любов, коли у него нема ані віри, ані навіть пошани для власти церковної. (Де анархїст може мати пошану для власти? — примітка складача).

„Звідси ще (має бути то) — пише дальше „Діло“ — загальне (?) наріканє серед лучшїх і части тамошного „духовенства“. („Лучша“ часть розумїє ся така, як „Діло“ і его пупїлі а ла Камінський, котрого „Діло“ зробило героєм, бо пішов за его вказівками і науками).

Дальше наводить „Діло“, що Трильовський мав сказати: „Се, що діє ся тепер в станїславській дієцезії, се як раз вода на мій млин!“

Се знать така правда, як про розпїкані баїнети. А по друге: видко що в млинї Трильовського настала велика посуха, коли він пішов з Коломиї аж до Ябло ова млин закладати і то здає ся вітрак. Однак коли справді так говорив Трильовський, то чи не хотів він сказати, що сей бандитизм „Діла“ et consp. на віру католицьку і її єрархїє заганяє партію нац. дем. на его лотокі? — Сей висказ був би зов-

сім правдивий, бо справді теперішня прасна нац. дем. не ризикне нічим від найбільш радикальної.

Доказом сего не лиш знані вже виступи „Діла“ і єго прихвостнів, але і ось сей конець найновішого єго подвигу:

„Вертаючи до згаданої сатири (?), скажу що автор її добре зробив, що не звязав станіславських подій з іменем нашого Господа, бо се було би справді зневагою єго (кого? автора?) і богохульством. Він право (!) вчинив, що переніс тих жалючих діячих (сего вислову такої і саме „Діло“ со всіма своїми „вірними“ а особливо той „вірний“, що підписав ся, не розжолобають) до Китаю, назвав їх жрецьми і зробив поклонниками „великого змія“. Туди они як раз підходять!

Ось християнство „Діла“! Католицкого єпископа і єго духовенство, що є поклонниками Великого Бога і Спаса нашого Ісуса Христа, називає якийсь атеїстичний автор поклонниками „великого змія“! Чи не є се богохульство? А „Діло“ що на се каже? каже: право зробив автор!

Сей висказ похвальний для атеїстичного автора так само прийме за свій, як „Діло“ прийняло і сам диявол. (Хто знає чи і диявол не зжахнув би підписати ся під ним? — примітка складача?)

І не має така часопись підкопувати віри і Церкви католицкої? Чи в виду сего можна дивувати ся, що так ширить ся в народі гниль радикальна.

Тож *videant consules, ne quid Ecclesia et natio ruthena detrimenti capiat.*

З державної ради.

На початку вчорашнього засідання палати послів відповів предсідник міністрів бар. Гавч на внесені з кількох сторін інтерпеляції в справі спору о Триполіс.

Предсідник заявив передовсім, що з цілю рішучостю мусить відперти змагання, зміщені в інтерпеляції соціально-демократичних послів і в інтерпеляції п. Гайлінгера,лученя особи одного з членів царського дому із партійно-політичною боротьбою. З таким самим натиском застерігав ся проти сего, щоби обговорюване міжнародних конфліктів мало бути нагодою до обидливих висловів під адресою одного із союзників.

Переходячи до meritum справи, предсідник міністрів в порозуміню з міністром заграничних справ зазначив, що є річю пожа лования достойною, що бувше турецьке правителство не мало зрозуміня для наших рад, уділених єму в пору що до уступок на річ господарских інтересів Італії в Триполісі. Се становище Туреччини зневолило Італію розпочати в триполітанській справі рішучі кроки. Що Італія не звідомила з гори своїх союзників про свої наміри, се пояснює ся, як правителство знає, зглядами приязни доля своїх союзників. Австрійське правителство, що від першої хвилі воєнного стану старало ся знайти основу до полагоди суперечки, певно, що верне ще до сих змагань, коли лише настане до сего відповідна хвиля. Правителство знає, що наш погляд на сей конфлікт взагалі і на неможливість посередництва є тепер з наслідками признаний іншими великодержавами.

Очевидно політика Австро-Угорщини мусіла класти головний натиск на обмежене театру війни і в сій мірі проявила свій суд ясно і недвозначно. Рішене Італії, що турецькі берега на Адриїскім і Йоньскім мори мають бути виключені з воєнної операції, мусить бути трактоване зовсім поважно і льояльно. Що до береження наших торговельних інтересів правителство видасть зарядження, що охоронять їх від всякої шкоди.

Опісля приступила палата до дальшої розправи над предлогод в справі італійського права вичого виділу.

Посол Батієті жалував ся на легковажене старинної італійської культури і італійських провінцій в Австрії і доказував, наче би австрійське правителство було найбільшм ворогом італійської університетської справи, а се тому, що не управильно є сеї справи, як сего жадали Італійці при помочи розпорядку, боячи ся обструкції Словінців, та шовінізму всеніцїв.

Бесідник жадає рішучо, щоби вибрати Триєст за осідок італійського університету. В сей спосіб відповідь ся справедливости супроти італійського народу і єго культури.

П. Рибаж заявив, що полудневі Словяни не були в засаді противні культурним домаганям Італійців, а коли свого часу були в опозиції проти предлоги о італійській університет, то зовсім інші причини вилинули тоді на їх становище; сю квестию вяснює бесідник в довшій бесіді. З черги виступав проти претенсії Італійців, щоби руководити ся зглядами спеціально на італійську державу, бо рішаючими є відносини, серед яких живуть Італійці ту в Австрії. Бесідник закінчив желанем, щоби також Італійці прийшли до пересвідчення, що не можуть жадати ту уривілейованого становища; а там, де є в більш шос.п. нехай Італійці признають словянським горюжанам рівні права після справедливости.

Підчас дальшого читання предлоги про італійський правничий виділ промовляли п. Форманек, що домагав ся основаня чеського університету в моравскім Берні, п. Томашек, що жадав основаня італійського університету в Триєсті і п. Егер, котрий виступав проти Італійців і заявив, що всеніцї протестують проти основаня нових невідмедких виспих наукових заведень. На сім дискусію перервано.

Наступила дальша дискусія над наглядним внеском в справі дальматійських залізниць.

Промовляв п. Івчевич, почім засідане замкнуто. Слідуюче пині.

Міністр привільних робіт предложив начерк закона в справі зміни загального гірничого закона з року 1854.

Дорожничий комітет в справі картельовій покінчив дискусію про уголь і прийняв ряд внесень п. Кравса і Реннера. Референтом на повну дорожничу комісію вибрано п. Кравса.

Опісля раджено над внесками, що відносять ся до нафти, катофлі і спирту. Шеф секції Броше дав подрібні вясненя про переговори з рафінерами нафти а також що до повадержана дальшої підвишки цін нафти в гуртовій продажі. Дальший хід нарад пині. Нареди в справі переговорів між державним гірничим заведенєм, а фірмою Ваймана відбудуть ся в четвер.

Дорожнична комісія радила вчора дальше над справою дорожні, а спеціально над справою дорожні мяса. П. Райман і Реннер виступали проти змісту інформацій, зложених на довірочнім засіданю ветеринарними комісарями в Аргентині. Заповіли внесок про приділене ветеринарних агенд до найвисшої санітарної ради.

П. Марек жадає, щоби візвано Правителство, щоби оно отворило границю для ввозу худоби, мяса і дробу з Росії, без обмеженя часу і скількості, щоби знесло цю від сях артикулів і знизило о 50 проц. залізничні тарифи для сих артикулів без згляду на віддалене Дальші наради пині.

Підкомітет справ залізничників відбув вчора чотирогодинне засідане в присутности управителя міністерства торговлі. Раджено над жадаванями поодиноких категорій залізничників. Нараради покінчено.

На вчорашнім засіданю підкомітету для картельових справ п. Штайнгауз поставив внесок, після котрого містам, а евентуально також консументам мавби бути достарчуваний уголь по дешевших цінах за тримісячним кредитом.

Італійско-турецка війка.

Перший, поважнійший бій італійских і турецьких війск, який зведено під Бенґазі, покінчив ся страшним погромом Італійців. Турецькі війска під управою знаменитих вождів Абдуля Азєйса Ахмета і Стевійого напали на італійську часть армії, згромоджену під Бенґазі, побили Італійців, прогнали їх із зайнятих ними становищ і забрали їм багато оружія і амуніції, Італійські страти в людях мають вносити около 2000 жовчів — турецькі, коли вірити турецьким звітам лише 115. Звідси та лють Італійців, що грозять Туреччині морською акцією, наколи не змагати ме до мирної полагоди. „Comite de la serra“ поучує Турків, що Триполіс і Киринайка вже італійські і опір Туреччини проти посідава сих провінцій Італійців принесе Туркам безпощадну акцію на Еґейскім морі.

Очевидно, що італійська печать старає ся маскувати свій смуток ізза погрому і робить

„gute Miene zum bösen Spiel“, ввертаючи правду до гори дном. Агенція Стефаного обчисляє страти Турків на 400 вбитих і 800 до 1000 ранених; Італійці мають вбитих після неї всего 109 жовчів. Однак вістки, що дійшли до європейских осередків заперечують сю італійську тенденційність. „Berl. Tagblatt“ вєвнос на основі дуже поважного жерела, що італійські втрати вельми великі: 2000 жовчів, між тим 200 офіцирів (!). Турки і Араби втратили всего 250 жовчів.

Рівночасно вирнає тепер знова давна справа крєтєйська і закалмутить вже й так нечисту воду європейского політичного моря. Збирають ся чорні хмари — готова бути буря!

Ворохобня в Китаю.

Найпопулярнійший Китаєць, Юаншікай, якого впливу і особистих спосібностей жадало китайське правителство ужити в борбі з ворохобниками, відмовив ся від активної участі на яким небудь становищі, мотивуючи свою відмову раною на носі. Відмова Юаншікає зменшує вида на успіхи правителства; єго відмова додала охоти ворохобникам до тим завзятійших виступів за свою справу.

Треба признати ворохобникам, що мають як добрих вождів, так не менше слухляне і повне запалу військо. Часть ворохобної армії на чолі котрої стоїть генерал Лі, в силі 10.000 людей є в силі побити в три рази численішу правителственну армію; — не диво проте, що ворохобникам стелять ся на дорозі визволеня вітчанин побідні лаври. „Die Zeit“ доносить з Шанґаю, що китайські ворохобники обсадили всі гірські позиції біля Кванґсай і зневолили до утечі 2000 правителствених жовчів. Всі армати в числі 45, що були в руках правителствеників і великі запаси амуніції і поживи дістали ся в руки ворохобників.

Китайське правителство є в великім фінансовім клопоті. Тому проголошено, як звіщає „Voss. Ztg.“, в Пекині розказ регента, який заводить примусовий курс паперових грошів. Кождий, що не хотів би приймати паперових грошів, буде караний.

Рівночасно відбувають ся в Пекині народні збори. Вибрано відповідні комісії. Один з членів тайної ради передав меморіал до престоло, в яким звертає увагу, що супроти признаня ворохобників за границю, правителство повинно почати з ними переговори.

Багато визначних китайских ворохобників находить ся в Нью-Йорку і звідси їде акція по цілім Китаю. Дописець дневника „Martin“ мав розмову з провідником ворохобників дром Суянтеном, котрий заявив, що конець манджурскої династії є предвиджений і ворохобня покінчить ся на певно погромом правителства.

Останні вісти стверджують заняте Кюкіянгю і Яніяну ворохобниками. До Ганкау причалив австрійський воєнний корабель „Цесар Франц Йосиф I.“

— Сходили членів Христ. сусп. Союза щоденно від 6 ої вечер в канцелярії ул. Хмельовского ч. 15, II пов

НОВИНКИ.

— Календар. В четвер: руско-кат.: Карпат; римо-кат.: Евариста. — В п'ятницю: руско-кат.: Параскеви; римо-кат.: Івана.

— Останне число „Народного Слова“ вийшло в обємі на половину зменшеним, а редакция накликє своїх читачів, щоби прийшли їй в поміч, бо легковаженем посланки передплати довели часопись до дуже значного дефіциту. Хоть з напрямом та способом писаня „Народного Слова“ не солідаризуємо ся, то ми зневолені ствердити, що справді у деяких людей з поміж нашої публіки закрали ся дикі звичаї. Они вєлять собі посилати часопись, а опісля цілими місяцями не почувують ся до обовязку слати перед, чи радше скажім, посыллату. Наслідки сего такі, що у нас кожда, навіть найпочитнійша часопись виказує ся дефіцитам. В сей спосіб підривав ся не лише часопись, але й ідеї, які дана газета заступає. Так далеко не зайдемо!

— Русофільська пропаганда. Пишуть нам: Дудикевича і Глушкевича здеґрадували війскові власти, відбираючи їм офіцирський степень, обох за насаджуване Росії в межах австрійської держави і за справи, що ніякому смертнику не приносять чести. Оба они почали з соромом усувати ся в тінь і забуть. Дудикевич, як зачуваємо, має вже навіть переселити ся в Холм. Та помішав і Глушкевичови і Дудикевичови Гецев, що не годен вдержати, щоби не втяти якоїсь „геци“. Підупавших на дуєї забавав покритіти устроєнем такої „геци“, щоби світ здивував ся. На 22. жовтня зівнав він всіх Маруцаків до села Чех, звисних із того, що явно признають своїм владикою — російского царя і царичинського божевільника Ілїодора, де побудовано за „казонні“ гроші триюмфальну браму з написію: „Єдина Русь — єдинь Маруцак“ і закуплено за 10 корон цвєтів, якими дівчата устелили дорогу коломийському розуєстнику. Дудикевич аж забув язик в роті, як побачив таку „гецу“, так, що в промові до дівчат виручив єго найславнійший „поет“ Глушкевич, розказавши про 110 мільонову Росію, про московський „скит Манявський“ (!!) про галицко-російских філософів, в роді Дєнісюка і Чміля в Калушині і покінчив тим, що „вїтє такої сили, щоби пересилила силу русекую“. Коли інші бесідники зачали дуже платати над Столицином, комісар розвязав „гецу“ на велике „удивителство“ Дудикевичів і Глушкевичів і „згидзканих“ Гецев.

Замітне те, що тереном русофільської пропаґанди стала граначна полоса Галичини, Брідщина, де, як бачемо, демонстративно показують народови Дудикевича і єго „Flügeladjutant-ів“ і Сокальщина, куди відкомендерувала Росія батюшку Івана Ілєчка для пропаґанди царєславія. Таких батюшок ще сего року має бути висвячених в Житомирі 30 і всі они призначені до місійної (!!) праці в Галичині. Що не місійну діяльність поставлено їм як головну задачу, але приготуєне терену для окупації Галичини Росією, се загально звісна річ. — Сойі.

— Хто працює, той має. Ся замітка, додана до онодішньої нашої нотатки про розбогатіє польского „Сокола“, вивела з рівноваги редакторів „Діла“. Они добачують в словах „хто працює, той має“ — „цілю безодню питомого рептілиці лизувства супроти польских верховодів“. Кождий розумно думаючий признаєть слухність сій сентенції. Але редактори „Діла“ мають на весь інші погляди. Панове з „Діла“ не хочуть знати, що кількадесять польских сокілень на провінції здвигнено завдяки починови одилиць та що на тих сокільних (всїх є 117 і 108 площ) висять мільонові довги, які однак колись виплатять ся. Аби приступити до будови сокільні без фондів — треба мати не лише відвагу але і запал до праці, щоби придбати фонди на силату довгів. Польські Соколи знають, що сокільня виплатить ся, бо товариству прибуде більше членів і учеників, сала придасть ся на збори, представлєня, концерти свої і чужі, і т. д. Польські Соколи уладжують часті здвиги, фестини, забави і т. п. На погляд редакторів „Діла“ така праця не приносить материяльного кісна. Наведемо ще кілька дат з діяльности руского Сокільства, котра „Ділови“ повинна бути знана. З 19-літнього єствования львівского „Сокола“ припадає майже половина на „господарку“ кацапів, яких „робота“ обмежувалє ся на комерсах та гульнях. За останних же 9 літ серйозної праці заложив львівский „Сокіл“ 800 філій з краю з около 30 тисячами членів. Майно всїх наших сокільских товариств вносіть тепер що найменше 200.000 К і було би ще більше, если би товариства більше — працювали. Ось кілька примірів: Станіславський „Сокіл“ приступив до будови свого дому і має около 30.000 К власного майна. По кілька тисяч готівки мають наші сокільські товариства в Тернополі, Стрию. Сільські пожарні „Сокола“, що уладжують театральні представлєня, забави і фестини, мають по кількзасок корон готівки. „Сокіл-Батько“ по дуже тяжкій праці придбав на останнім здвзїє кільканайцять тисяч корон і купує площу за 130.000 К. Живучі міскі „Сокола“ винаймають свої салі на руханку гімназиям і т. д. і т. д. Хто отже працює — той має. „Ділови“ забавло ся дурнички: субвенцій з краєвих фондів, але забуває, що аби субвенцію дістати, треба вказати ся якоюсь працею на даній області. Тимчасом, на жаль, денкі наші руханкові товариства або не мають за собою ніякої робо-

ти, або зовсім не вносять петицій о запо-
мги і добровільно зрікають ся хочби і тих 100-
або 200-коронових соймових запомог. Пише
„Діло“, що львівський „Сокол“ „надармо доби-
ваєть ся що року о субвенцію з краєвих
фондів.“ Львівський „Сокол“ дістає по 200 К
річної субвенції і се повинно бути звісне
„Діло“ а також оно певно знає, що таку
дрібну субвенцію дістає „Сокол-Батько“ ли-
ше завдяки руским соймовим послам, котрі
доси ігнорують „Сокола“ і не попирають его
петицій. Замість торочити небиліці про „ля-
зувство“ най „Діло“ візьме всі сокольські і сі-
чові товариства до інтензивнішої праці, а
потім також до засипання сойму петиціями о
запомоги з краєвих фондів, на котрі склада-
ють ся і рускі податники. Хиба, що в редак-
ції „Діла“ є того погляду, що „хто дармує—
той має“.

— Намісник др. М Бобжинський виїхав оної
вечером в урядових справах до Відня.

— Архіви. Фердинанд Кароль зрікає ся своїх
прав і достоїнства. З Відня доносять, що в
двірські кругах кружляють достовірні чутки,
що архіви. Фердинанд Кароль має зречи ся
всіх титулів і архіви. достоїнств, а від-
так подружить ся з дочкою проф. віденської
техніки Емануїла Чубера. Таке рішене прийняв
цісар до відома і не буде ставляти архіви.
ніяких перешкод а торжественне зреченє прав
і достоїнств, які дало архіви.зевні его уро-
джене, має наступити небавком. По сім при-
бере архіви. назвище Бург, та звінчає ся з
панною Чуберівною, одною з найгарніших
красавиць Відня. Крім сево одержать 40.000
річної апанажі. В сій справі звідчають віденсь-
кі дневники: Архіви. Фердинанд Кароль, ко-
трий не одержав ще формального цісарского
дозволу, буде називати ся на будуче „гр.
Роттенштайн“ від свого замку коло Мерану.
Маршалок архіви. двора, майор бар. Шляйц
одержав звільненє зі свого становища, а ар-
хіви. Ферд. Кароль зложить також всі війско-
ві достоїнства і степень генер. майора. Днев-
ники додають, що архіви.зевні освідчив ся
панні Чубер ще в часі Різдвяних свят 1903.
р. і мимо всіляких перешкод остав вірним у
своєй любові аж до сеї пори. П. Берте Чубер
має тепер 30-тій рік життя і від кількох міся-
ців проживає в матерію в Сольногороді.

— Зміна титулу бібліотечних урядників. На
основі найвишого приволу зарядив міністер
віроісповідань і просьвітні зміну в означеню
службового характеру урядників універси-
тетських, наукових і рівнорядних державних
бібліотеках. Дотепершні начальники в універ-
ситетських бібліотек і бібліотеки політехнічної
школи у Відні в VI. ранзі держ. уряд., які у-
живали доси титулу „бібліотекар університе-
та“, зглядно начальники наукових бібліотек
в VII. кл. рангі, (до тепер „кустоші“), будуть
мати титул „директорів“. Урядники бібліотек
в VII. кл. рангі, яких начальник (директор)
має VI. кл. рангі, будуть титулувати ся „стар-
шими бібліотекарями“, урядники бібліотек
VIII. кл. рангі (скриптори) „бібліотекарями I.
класа“, урядники IX. рангі (доси амануенти)
бібліотекарями II. клася.

— Наслідник сербского престола. В білгород-
ських кругах політичних впевняють, що в спра-
ві наслідства сербского престола зайде неба-
вом дуже важна зміна, а іменно обидва сини
короля Петра, Александер і Юрій, будуть від
престола усунени, а престолонаслідником буде
іменованій зять короля Петра, великий ро-
сійський князь Іван Константинович, що одру-
жив ся з княжною Оленою. Причиною такої
зміни має бути се, що ненастанні спори обид-
вох князів грозять загальному марови, тим
більше, що мають они у війську свої партії.

— З російского багна. З Петербурга надій-
шла вість про незвичайно різкий в наших
часах случай. Отсе, прокуратор держави обжа-
лував о державну зраду генерального губер-
натора надамурского краю у Східній Сибірі,
генерала Гонгатійова. Мав він видати ки-
тайському правительству рисунки і російські
стратегічні тайни. Після „Нового Временя“
про генерала Гонгатійого ще не так давно зга-
дувано як про кандидата на становище вну-
трішних справ. Гондатій, зазначений знаток
східних губерній, був іменованій в марті ге-
неральним губернатором надамурского краю.
Перед сим був по через губернатора іркут-
ским, тобольским і томским. Гангрена пере-
купства, як засвідчує се тільки случаи з о-
станних літ, сягає навіть в круги найвищих
російських достоїнників. Приготовля ся також
інше обжалованє. Вислід ревізії, яку перевів
сенатор Трусевич в київській „охрані“, має
бути поражуючий. Читачі певно памятають, що
ої самої днини, в котрій агент „охрані“ Ба-
т-ов убив в київській театрі Столипіна, зрана
Гр. Юрію „охрані“ застрілив ся якийсь Муравь,

про котрого донесено, що се був арештований
жандармами анархіст. Сенатор Трусевич пере-
конав ся з актів, що мусіло бути інакше, ко-
ли сей Муравь був також агентом „охрані“.
Приказує проте перевести екстугмацію, котра
дала докази, що Муравь був вбійць кимсь
другим. Чутка голосить, що „охрана“ позбула
ся в сей спосіб чоловіка, котрий за багато
знав про єї чортівські інтриги, спрямовані про-
ти Столипіна. А факти дня потверджують сю
чутку, бо шефа політичної поліції Курлова
усунено, а начальник київської „охрані“ Ку-
лякко сам віддав сл в руки прокураторі. Ро-
сійске правительство зі своєю „охраною“,
жандармерією, чиновниками, чорносетевством
всіх відтінків — ось рак, що точить Росію.

— Дрібні вісті. Міський огневий сторож в
Стрию, Ясінський пострілив тяжко свого сер-
жанта Остшеховского; причиною мала бути
месть за лихе поведенє. — В часі розводої
розправи перед судом в Богумині, 25-літній
робітник, що власне вела ся его розправа, по-
стрілив смертельно свою жінку, а відтак убив
себе. — На залізничім дворці у Львові дістав
ся в наслідок необережності під колеса над-
їжджачої машини кондуктор Стефан Козак;
нещасливий погиб на місці, полишаючи жін-
ку вдовою, а 5-теро дітгий сиротами. Провін-
цію Мексик навістила оної страшна ката-
строфа: Море виступило з берегів і зміло 4
надбережні міста, при чім згинуло 900 осіб.
Після сего великі шкоди спричинило там зем-
летрясенє. — В Луці, самбірского повіта, зни-
щав оної огонь 20 господарських будинків, на
шкоду 15.000 К. — В Сурмачівці, пов. Яро-
слав, агоріло 15 селянських загород; огонь
мав бути підложений. — В останніх днях
згоріла в Старім Чорткові загорода С. Коро-
ля, вартоста 9.000 К; в огні сшалла ся на
смерть трілітна дитина.

Оповідки.

— На Маркіянове свята. В комітеті обходу
столітя уродин Маркіяна Шашкевича (Львів,
ринок ч. 10.) можна дістата: 1) Шпильки до
краваток і графки (брошки) зі сніжу з по-
грудєм Маркіяна по 60 сот. 2) Портрети Мар-
кіяна (оригінал кисти арт. І. Труша) по 1 К.
3) Альбоми Маркіяна по 1 К. 4) Відзнаки для
учасників торжеств з білого металу з погруд-
єм по 20 сот. 5) Перевісні листки, серия по
50 сот. Філіям, Базарам, Торговлям і Комі-
сантам при замовленю понад 100 К 25% ра-
бату. Зі замовленнями належить спішити ся,
бо наклад не надто великий.

— Комітет обходу Маркіянового свята подає
отсим до відома, що Вп. Товариство „Сокол“
приняло ласкаво обовязок уложєня торже-
ственного походу, який відбудє ся в неділю
дня 5. листопада з церкви св. Юра на лича-
ківске кладовище о годвині 12 ій в полудне.
Всі делегації і корпорації, які візьмуть участь
в поході, звольте в сій справі відносити ся
до „Сокола“ (Львів, Руска ч. 20). В часі по-
ходу Вп. Учасники звольте повинувати усім
поручєням другів Соколів. — Комітет.

— Важно для філії і Читальнє „Просьвіти“,
що мають скупіти: Через канцелярію „Про-
сьвіти“ можна набути на власність або ви-
значити серію диялозитивів (світлянок) п. з.
Ювілейній рік М. Шашкевича, і Т. Шевченка.
Серія обіймає 31 образців, 11 до біографії
М. Шашкевича а 20 образців до біографії Т.
Шевченка. Ціна цілої серії 32 К — поодинок-
их образців по К 1-20. За визиченє на 10
днів 4 К.

Телеграми

в дня 25. жовтня.

Відень (ТКБ). „Corr. Wilhelm“ доносить:
Цісар вчєра цілий день перебував в Шенбру-
ні і прийняв перед полуднем на приватнім по-
слуханю архіви. Франца Фердинанда. По тім
приняв генерального адютанта гр. Вольфраса,
міністра війни ген. Авфенберга і министра про-
сьвіти Шгірґка. Цісар має легкий нежит, яко-
го придвав імовірно підчас побуту в Шварцау,
де довгий час без накрита голови стояв на
балконі замку. Мимо сего, що нежит є дуже
легкий, цісар постановив не виїздити зі Шен-
бруна до віденського цісарского замку, щоби
як найскорше повзбути ся нежиту. З сеї при-
чини відкликано заповіджені на четвер по-
слуханя і прийняті у замку в Відні. Они від-
будуть ся в Шенбруні.

Краків. (ТКБ). Наслідник престола архіви.
Франц Фердинанд приїхав нині о год. 3. над
ранком поспішним поїздом з Відня і відси
поїде до Ланьцута на лови.

Будапешт. (ТКБ). На вчєрашнім засіданю
сойму предсідник кабінета гр. Куен відповів
на запит гр. Апонього в справі італійско-ту-
рецької війни. Ся відповідь звучить подібно,
як відповідь дава бар. Гавчом в віденській
палаті. Сойм прийняв сю відповідь до відома.

Гаґа. (ТКБ). Правительство вислало один
кружляк до Шанґаю.

Будапешт. (ТКБ). З кількох місцевин на
Угорщині доносять про нові випадки холери.

Канає. (ТКБ). По дуже бурливім засіданю
палати, кретенське правительство подало ся
до димісії.

Замовляя на осіжний транспорт

**ВИН
літурґічних**

приймає

**Народна Торговля
у Львові.**

Ціна вин при замовленнях:

више 100 літ., від 50 до 100, від 25 до 50 літр.

Самородне	1-32 К.	1-36 К.	1-40 К.
Гегеліс е	1-20 К.	1-24 К.	1-28 К.
Герцеговинське	1-10 К.	1-14 К.	1-18 К.
Австрійське	0-96 К.	1-00 К.	1-04 К.

Ціни за літру. Бочки платять ся осібно,
але до двох місяців можна звернути їх до
СТРИЯ, а вся почислена квота звертає ся.

Фрахт вина з місця продукції до Львова
оплачує товариство, а лише зі Львова замо-
вляючий. Тисячі признає до перегляду.
(10—14)

З нагоди столітних роковин уродин Маркі-
яна Шашкевича вказує Заряд канцелярії То-
варства „Просьвіта“ на отсі брошури і книж-
ки, що надають ся на відчити про Маркіяна
і до масового ширєня.

1. Столітє уродин Маркіяна Шашкевича,
написав др. Ів. Брик „Просьвітні листки“ ч
33, ціна 10 сот.

Горячо поручаємо сю брошуру незвичай-
но дешево а написану живо, приступно і ясно.
Книжочка висвітлює часи до Маркіяна Шаш-
кевича, сьвітгляд Маркіяна і его бажаня, его
праця і заслуги, Русалка Дністрова.

2. Маркіян Шашкевич (з портретом), („Про-
сьвітні листки“ ч. 16.) Зміст: коротенька жи-
тєпись, 2) З віршів М. Шашкевича: Підписє.
Над Бугом, З окрушків, Думка, Дністрованка.
Ціна 6 сот.

3. „Руска Письменність“ т. III: Твори
Маркіяна Шашкевича. Ціна в звичайній оправі
1 К 60 сот. в гарній оправі 2 К.

Книжки сї висилає ся по надісланю гро-
шиї і поштової оплати. При замовленнях понад
20 К оплачуємо пошту самі. Комісантам знач-
ний рабат. Замовленя слати на адресу: Кан-
целярія Товариства „Просьвіта“ у Львові, ри-
нок ч. 10.

Розклад їзди залізниць у Львові.

Відїзд.					Головний дворець.					Приїзд.					
рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ноци	рано	перед пол.	по пол.	вечер	ночи	рано	перед пол.	по пол.	вечер	ночи	
3:40	8:22*	2:45*	6:05	11:10	Країв	5:50	9:00*	2:00*А	5:48	9:50	7:30	10:15	1:30*	8:25*	2:22*
—	8:45	2:30*А	7:00*	12:35*	Краків	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	5:46	—	—	Мшана	—	—	—	7:15	—	—	—	—	—	
—	—	3:50	—	—	Ряш	—	—	—	1:10	5:40	—	—	—	—	
6:15	10:40	2:18*	8:46	11:13	Підволочиска	7:20	11:55	2:10*	—	10:30	—	—	—	—	
—	—	2:35	8:38*	—	Красне	—	8:08*	—	10:10	—	—	—	—	—	
6:00	9:15*	2:20*	—	10:48	Чернівці	8:05	—	2:05*	—	9:34	—	—	—	—	
—	9:37	—	—	2:50*	Чернівці	—	—	5:52	6:26*	12:05*	—	—	—	—	
—	—	3:05	—	—	Станіславів	—	—	10:25	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	6:29	—	Коломия	5:45	—	—	—	—	—	—	—	—	
6:00	10:02Б	1:45	6:50	11:25	Стрий	7:28	11:40	6:45	10:19Б	11:00	—	—	—	—	
7:30	10:02Б	1:45	6:50	—	Лавочне	7:28	11:40	4:25	10:19Б	11:00	—	—	—	—	
7:30	10:02Б	1:45	6:0	11:25	Пустомити	7:28	—	4:25	6:45	10:1-Б	—	—	—	—	
6:35	9:05	3:40	—	10:40	Самбір	8:00	9:58	1:40	9:00	—	—	—	—	—	
6:35	9:05	2:15А	3:40	10:40	Любів	8:00	9:58	1:40	9:00	12:45Д	—	—	—	—	
7:35	9:05	—	3:40	—	Сянк	—	—	9:58	1:40	9:00	—	—	—	—	
7:35	—	2:28	7:49	11:35Б	Рава руска	7:38	—	1:26	8:00	—	—	—	—	—	
7:35	—	2:28	—	—	Велєць	—	—	1:26	8:00	—	—	—	—	—	
7:35	—	2:28	7:49	—	Сокаль	7:38	—	1:26	8:00	—	—	—	—	—	
6:06	10:05Г	12:30Г	4:18П	8:20А	Вруховичі	7:00	8:3Г	1:26	5:18Г	9:35А	—	—	—	—	
7:22	—	2:50З	6:31Г	—	Бруховичі	7:33	11:05Г	1:46Г	7:45П	—	—	—	—	—	
7:35	—	2:28	7:49	11:35Б	Бруховичі	—	—	3:48З	8:00	—	—	—	—	—	
8:20	10:25Л	1:35В	3:05Л	6:00	Янів	8:15	1:11Л	4:30	9:25Л	10:00В	—	—	—	—	
8:20	—	—	—	6:00	Явор в	8:15	—	4:30	—	—	—	—	—	—	
5:58	—	—	6:16	—	Підгайці	—	11:15	—	10:20	—	—	—	—	—	
5:58	—	—	6:16	—	Винники	—	11:15	—	10:20	12:16К	—	—	—	—	
7:50	—	2:50	—	—	Стоянів	—	10:04	—	6:30	—	—	—	—	—	

Відїзд.					Підзамче.					Приїзд.				
рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ноци	рано	перед пол.	по пол.	вечер	ночи	рано	перед пол.	по пол.	вечер	ночи
6:30	11:01	2:33	9:09	11:33	Підволочиска	7:01	11:3	1:55*	—	10:13	—	—	—	—
—	—	2:52	8:51*	—	Красне	—	7:49*	—	5:16	—	—	—	—	—
6:12	—	—	6:30	—	Підгайці	—	10:54	—	8:52	—	—	—	—	—
6:12	—	1:30	6:30	10:40К	Винники	7:26	10:54	6:24	9:57	12:00К	—	—	—	—
8:12	—	—	5:38	—	Стоянів	9:42	—	6:11	9:57	—	—	—	—	—

Відїзд.					Личаків.					Приїзд.				
рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ноци	рано	перед пол.	по пол.	вечер	ночи	рано	перед пол.	по пол.	вечер	ночи
6:31	—	—	6:51	—	Підгайці	—	10:36	—	9:36	—	—	—	—	—
6:31	—	1:49	6:51	10:59	Винники	7:08	10:36	6:06	9:36	11:43К	—	—	—	—

* поспішний поїзд. поїзд поки що не їздить. А від 1/6 до 5/9. Б від 18/5 до 10/9 в неділі і рим.-кат. свята. В від 7/5 до 10/9 в неділі і рим.-кат. свята. Г від 1/6 до 31/8 щоденно. Д від 14/5 до 10/9 в неділі і рим.-кат. свята. Е лише в неділі. З від 1/6 до 30/9 щоденно. К в суботі і неділі. Л від 1/5 до 30/9 щоденно. Н від 1/6 до 31/8 в неділі і свята. П від 10/5 до 30/9 щоденно.

